

**NEDEN TÜRKİYE’DE BULUNAN ULUSLARARASI
ORTAOKUL VE LİSE ÇAĞINDAKİ ÖĞRENCİ VE
YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİ ADAYLARIYLA
ÇALIŞMALIYIZ?**

BAŞAKŞEHİR ÖRNEĞİNDEN ÇIKIŞLA TÜRKİYE OKUMASI

UDEF

AKADEMİK ÇALIŞMALAR
ACADEMIC STUDIES

Karanlığı aydınlatacak çocuğun intizarıyla...

İÇİNDEKİLER

1 .BAŞAKŞEHİR İLÇE SINIRI, HARİTA, GÖÇMENLER BAĞLAMINDA GEÇMİŞ VE BUGÜNKÜ DEMOGRAFİK HİKÂYESİ.....	4
2. SORUNUN SOSYOLOJİK BOYUTU I: FRANSA GÖÇMEN ÖRNEĞİ	6
3. SORUNUN SOSYOLOJİK BOYUTU II: İŞİD'İN SAVAŞÇILARI	9
4. PSİKOLOJİK DURUM.....	11
5. ÇALIŞMA SIRASINDA KARŞILAŞILACAK SORUNLAR-MÜSENNA UİHÖD KARŞILAŞTIRMALI ÖRNEĞİNDE HEDEF KİTLENİN ÖZNELİĞİ	12
6. ÖĞRENCİLERLE NASIL İLİŞKİ KURULMALI- PEDOGOJİK YAKLAŞIM, DEĞERLENDİRME ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	15
7. MÜLAKATLAR.....	17
7.1. Aliye İzzetbegoviç Anadolu İmam Hatip Lisesi.....	17
7.2. İBB Akşemsettin İmam Hatip Ortaokulu	18
7.3. İsmi vermek istemeyen STK Başkanı	19
7.4. Milli Eğitim Bakanlığı Başakşehir İlçe Müdürlüğü.....	20
KATKILARINDAN DOLAYI TEŞEKKÜR.....	23

1 .BAŞAKŞEHİR İLÇE SINIRI, HARİTA, GÖÇMENLER BAĞLAMINDA GEÇMİŞ VE BUGÜNKÜ DEMOGRAFİK HİKÂYESİ

Başakşehir Büyükçekmece, Esenler ve Küçükçekmece ilçelerinden ayrılarak 2008 yılında İstanbul'a bağlı ilçe olarak kurulmuştur.

Başakşehir kabaca 1., 2., 4. ve 5. etaplar, Altınşehir, Güvercintepe, Şahintepe, Bahçeşehir ve Kayabaşı beldelerinden ibaret bir idari yapıdır. 4. ve 5. etaplar ilçenin en zengin, en güvenli ve sosyal yaşam açısından renkli ve tatmin edici bir bölgeleridir. Onu takip eden 1. ve 2. etaplar güvenli ve görece zengin beldelerdir. Sıralamada 3. olarak Kayaşehir gelmektedir. Göçmenlerin de yerleşimi bu piramite göre dağılmaktadır. Göçmen kesim içindeki 4.ve 5.etaplardaki sayıca az ama zengin kesimden Altınşehir, Güvercintepe ve Şahintepedeki sayıca çok olan ama maddi durumu kötü olana doğru nüfus dağılımı oluşmaktadır. Nitekim maddi durumu en düşük, sosyal sorunların en fazla olduğu bölgeler Altınşehir, Güvercintepe ve Şahintepedir. Özellikle bu üç mahalle Başakşehir'in geri kalmış bölgeleri olmasının yanında kriminal kliklerin çok olduğu bölgelerdir de ve ayrıca PKK ve DHKP-C sempatanlarının ve yasadışı yapılanmalarının da olduğu yer sayılmaktadır. Zira mülakatlar sırasında bu paraleldeki bilgiler dile getirilmekteydi.

Kafkasya ve Orta Asyalı göçmenler daha çok 1.ve 2.etaplar ve Kayaşehir'de bulunmaktadır. Önceden 4.ve 5.etaplarda yoğunluklu olarak kalan bu grup, özellikle Çeçenler, zamanla ilçede giderek yükselen kira fiyatları sebebiyle görece daha ucuz olan 1. 2.etaplar ve Kayaşehir'e taşınmışlar ve şimdi de artan fiyatlar sebebiyle ilçenin daha uygun bölgelerine taşınmaya devam ediyorlar. Görünen o ki, göç, çoğu zaman başlayan ve hiç bitmeyen trajik bir süreç gibi işleyebiliyor.

Belirtmek lazım ki Başakşehir 2011, Suriye savaşı öncesi yoğun Kafkasyalı göçmen kitlesi sebebiyle bölgeye ve ilçeye yönelik çalışma yapan birçok STK çalışanı tarafından ‘‘Çeçenşehir’’ olarak adlandırılıyordu. Bu bağlamda belki de tarihe not düşmek, şehir hafızasında yer etmesi, yaşanan trajediyi unutmamak, unutulmaması için 1,2,4 ve 5.etaplar gibi kültürel ve tarihi değeri olmayan isimlerin yerine etaplardan en azı birini ‘‘Çeçenşehir’’, ‘‘Kafkastepe’’,’’Dağıstanköy’’ diye adlandırmak daha anlamlı olacaktır.

2. SORUNUN SOSYOLOJİK BOYUTU I: FRANSA GÖÇMEN ÖRNEĞİ

Hukuki bağlamının dışında ve en geniş anlamıyla tanımlayacağımız göç, göçmen ve türevleri ne dünya tarihi açısından ne de Türkiye'nin üzerinde bulunduğu topraklar için ilk defe karşılaşılan bir olgudur. İster uzak geçmişten tarihin en ihtişamlı ve en büyük imparatorluklarından Osmanlının kurucu etnisitesi Türk tayfaları ister 200 sene öncesinde imparatorluğun çöküşü sürecinde Kafkasya'dan, Rumeli'nden Millet-i İslamiye'nin neferleri isterse de yakın tarihte Yugoslavya'nın dağılmasıyla Türk ve akraba topluluklardan göç edenler aziz Anadolu'nun bağrına bastığı ne ilk ne de son grup olmuştur. Nitekim tarihin trajik tekerrürü(belki de bu diyalektiği açıklamak için Sorokin'e atıfla yaratıcı tekerrür demek daha doğru olacaktır) bu defa Suriye ve Irak topraklarından gelen ve halen devam eden göçle tekrarlanmaktadır. Beş yılını aşan savaş halen devam etmektedir ve bölgenin geçmişinden beri taşıdığı ve şimdiki kaosunda evirilen toplumsal dinamikleri üzerinden yapılacak değerlendirme de savaşın bitmesinin yıllar alacağı, hele bölgenin kendini toparlamasının daha da uzun süreceğini göstermektedir. Bu sebeple ülkemizin, aldığı göçe daha kalıcı çözümlerle kronikleşmiş sorunlar kümesine dönüşmeden müdahale etmesi gerekmektedir. Bu bağlamda üzerinde bulunduğumuz toprakların en köklü geleneği olan Vakıfçılığın, sivil toplum inisiyatifi kurumlarıyla destekleyici roller üstlenmesi gerekmektedir. STK'ların üstlenebileceği görevler ve izlemesi gereken yöntem üzerine detaylar raporun ilerleyen sayfalarında belirtilecektir. Başlığın devamında ise benzer göç olgularıyla karşılaşmış Fransa örneği üzerinden meseleye yeterli ehemmiyet göstermemenin yaratacağı sosyoonkolojik patolojilere dikkat çekerek Türkiye'nin yıllar sonra karşılaşacağı sorunlara bugün pansuman çözümlerle değil, kalıcı ve uzun vadeli stratejiler geliştirmesine ön ayak olacak değerlendirmeler yapılmak amaçlanmaktadır.

Günümüz Fransa'sının gündemini işgal eden İslamafobi ve göçmen sorunu, 1960'larda Cezayir'in bağımsızlığı süreciyle kıtaya göç edenlerle başlayan süreçtir. Daha doğru ifadeyle doğru atılmamış adımlar bugünkü sorunların çekirdeğini oluşturmuştur. Şöyle ki, sosyal geçişi sağlamadan şehir kenarlarına, varoşlara/banliyölere tıkıştırılmalarına, yığılmalarına tüm idari ve sosyal yapılarıyla göz yuman veya durumu düzelterek çözümleri tam anlamıyla gerçekleştiremeyenler bugünkü göçmen meselesini inşa etmişlerdir. Zira izolasyonda kalan yerli kültürle etkileşimde bulunamayan topluluk, Fransa'nın kültürel diyebileceğimiz gerçeklikle bağlarını kopararak, giderek ona ihtiyaç duymayacağı veya bu ihtiyacı minimize edeceği veya kendine göre evirebileceği kendi ekosistemini kurma yoluna gitmiş ve ülke içinde kontrol edilemez, denetlenemez bölgelere dönüşmüştür. Nitekim göçmenlerle beraber oturan etnik Fransızlar zamanla güvenlik, tehlike arz eden ve ya sadece alışageldikleri yerli kültürden uzaklaşan bölgelerden ayrılarak kültürel etkileşim için gereken kritik sosyolojik minimum sınırın

kaybolmasına neden olmuşlardır. Böylelikle zamanla kendi kendini besleyen bu döngü giderek kısırlaşmış ve müdahaleyi imkansızlaştırmış toplumsal tümörlere dönüşmüştür. Dilin yoksunluğu ve yetersizliği ise bu “ur”un gelişmesi için uygun zaman, sosyal ve kognitif alan yaratmıştır. Böylelikle İbn-i Halduncu perspektiften çıkışla bakıldığında bu ekosistemin dayattığı fiziki ve sosyal şartlar toplumsal evrim sürecinde bugünkü sorunlu insan tipolojilerini ortaya çıkarmıştır diyebiliriz. Üçüncü nesilde gelişen ve ortadan kalkan iletişim sorunu ise kültürel etkileşim ve sosyal uyum için kullanılacak bir enstrüman olmaktan çıkmış ve dil artık ötekiyle olan farklılıkları, birinci nesil atalarının ve atalarından beri görmezden gelinen kızgınlıklarını, haksızlıklarını, sorunlarını haykırmalarına araçlık etmektedir. Sosyal katmanlar arası hareketliliğe, dolayısıyla gelecek adına olumlu inançları olmayan bu grubun gençleri ve yaşadıkları varoşlar her türlü kriminal ve radikal grupların insan devşirme alanına dönüşmektedir. Diğer her türlü terörün hinterlandıdır.

İşte, kabaca tasviri yapılan sosyal portrenin tüm farklılıklara rağmen benzeri Türkiye’de de çizilmektedir. Süreç önce ekonomik olarak da uygun bir bölgeye (bizim örneğimizde Güverçintepe, Altınşehir, Şahintepe ve kısmen de Kayaşehir) yığılmakla başlıyor ve giderek kendi ekosistemini yaratmaya başlıyor. Aşağıda mülakatlarda da belirtileceği üzere Kayaşehir liselerinin birinde Müdür olan Fatih Bey, Güverçintepe ve Şahintepe gibi bölgelerin terör örgütleri tarafından adeta işgal edilmiş durumda olduğunu ve hatta bundan birkaç ay öncesine kadar da Alman Vakıfları destekli Suriye’de aktif olan PYD terör örgütüyle ilişkili resmi izni olmayan lisevari bir kurum kapatılmıştır.

Diğer nokta ise hükümete yakın medya kuruluşlarının kabarttıkları “İslam kardeşliği”, “Ensar ve Muhacir” gibi manşet repertuarları Türkiye’deki tüm sosyal yaşam alanların kapsamamaktadır. Zira ırkçılığın modern versiyonu olarak tezahür eden zenofobi sadece popüler söylemin aksine Avrupa’da karşılaşılan olgu değildir. Türkiye ana akım medya ve devlet yetkilileri çok değinmeseler de günlük söylemde, yaşamın olağan akışında bu olgu sıradanlaşmaya adaydır. Nitekim bazen ekranlara ve gazete manşetlerine yansıyan mahalleliler tarafından linç edilmek istenen Suriyeliler... Benzeri haberler aslında altta yatan ciddi sorunun yüzeye çıkabilmiş çok cüzi kısmı. Hatta bu konuda Türkiye’de yapılan araştırmalar da sorunun ciddiyetine dikkat çekilmektedir. Uluslararası Mülteci Derneğinin çıkardığı “Middle East Journal of Refugee Studies” isimli dergide İstanbul Üniversitesinden Göklem Tekdemir ve Sümeyya Yıldırım sosyal medyadaki Suriyeliler imajının sosyal inşasını ve söylemlerindeki açıklayıcı repertuarları inceleyen araştırmalarında sosyal medya kullanıcıların sık sık nefret söylemlerine varan fikirler sarf ettiklerini görebilmekteyiz. Bu sadece sözel şiddet ve nefret

söylemi değil aynı zamanda İnsan Hakları Derneği raporuna da yansıdığı gibi cana ve mala yönelik fiziksel şiddet örnekleri de bulunmaktadır.

Burada üzerinde durulması gereken nokta, bu sosyolojik tespitin lokal çalışma yapması planlanan dernek için ne ifade ettiği. Sorunun cevabını vermek için Fransa ve Türkiye örneklerinin karşılaştırılması gerekecektir. Zira ortaya çıkan farklılıklar saha çalışmalarına pusula olabilecek ipuçlarını barındırabilmektedir. Şöyle ki, Fransızları ve Cezayirliyi birbirinden ayıran en temel faktör dindir. Bu ayrıştırıcı faktör Türkiye’de Suriyelilere yönelik çalışmalar için ortak sosyal ve kültürel zemin oluşturmaktadır. Hatta genel kitle açısından mezhepsel uyumluluk (Hanefi) burada avantaj olarak görülebilir. Aynı zamanda camiiler ve diğer dini yapılar gerekirse sosyal ve kültürel etkileşim için uygun zemin sunabilir. Ve en önemlisi her ne kadar savaş öncesine kadar Suriye rejiminin resmi tarih öğretiminde aksi söylene de Türkiye’nin Suriye’yle ilgili sömürgecilik geçmişi bulunmamaktadır.

Bunun yanında ise sorun yaratacak ciddi faktörler ise Fransa’dan farklı olarak Türkiye’nin bu göçmen kitle için nihai hukuki kararı vermemiş durumda olması ve Avrupa’da olduğu gibi her ay düzenli sosyal yardım almamalarıdır. Yaşamlarını idame ettirmek için ucuz, güvencesiz ve sigortasız işlerde çalışmak zorunda kalan Suriyelilerin kimi zaman iş yerlerinde farklı türlerden şiddete maruz kalabilmesi, iş yerinde oluşabilecek haksızlık durumunda müracaat edecekleri yetkili kurumlarının olmaması, olsa bile yasal çalışma durumunda olmamaları ve dil yetersizlikleri sebebiyle mağdur olmaktadır. Bu türden toplumsal mağduriyetler kitleleri hayatta kalmak adına kriminalize edebilmektedir. Aşağıdaki mülakatlarda Kafkasyalı gençlerle çalışan STK görevlileri de aynı sosyolojik sürecin yarattığı durumdan bahsetmektedir. Buna ek olarak, tüm bu olumlu ve olumsuz potansiyeli taşıyan göçmen dinamiği Türkiye gibi önemli jeopolitiği dolayısıyla dış ülkelerinin müdahalelerine açık kalmaktadır. Nitekim yukarıda bahsedilen Güvercintepe’deki Alman Vakfı destekli PYD bağlantılı eğitim çalışması yapan kurum anlatılmak istenen durumun bariz örneği.

Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi Müdürü Doç. Dr. Murat Erdoğan’ın aşağıda belirtileceğim verileri, yukarıda anlatılanların zamanında devlet ve toplum gündemini gerekli düzeyde işgal edip çözümler geliştirmemesi durumunda ciddi sorunların habercisi olarak durmaktadır. Şöyle ki, Türkiye’de 387 bin 0-4 yaş arası Suriyeli çocuk bulunmakta ve bunların 150-200 bini Türkiye doğumlu. Toplam Suriye mevcudu 2.2 milyon ve bunun da 55%’i 18 yaş altında.

3. SORUNUN SOSYOLOJİK BOYUTU II: İŞİD'İN SAVAŞÇILARI

Bir üst başlıkta mevcut durumun bugünü ve yarını açısından Türkiye'de oluşturabileceği tehlikeler ve sorunlar üzerinde duruldu. Bu başlıkta göç olgusunun madalyonun öteki yüzüne, göçmenlere etkisi üzerinde durulacaktır. Özellikle en savunmasız kitle olan çocuklara yönelik gözlerden kaçan veya kaçırılan noktalara odaklanmak gerekmektedir. İster savaş durumlarında insanın yaşam içgüdüğü sebebiyle doğumun artması ister geleneksel toplumlarda çocuk yaşlılık için sosyal sigorta ve bütçeye katkı sağlayacak işçi gücü olarak düşünülün sonuç itibarıyla Türkiye'de 1 milyonu aşan 18 yaş altı ergen ve çocuk olması gerçekliğiyle karşı-karşıyadır. Birçok yerel resmi kurum görevlileri, göçmen toplulukların kanaat önderi ve STK çalışanları tarafından belirtilen ortak sorun, bu gençlerin ve çocukların netleşmemiş hukuki statüleri, yetersiz sosyal şartları ve gerekli temel okul eğitimlerini alamamaları sebebiyle gelecek umutları bulunmamaktadır. Bu kendi sırasında gençleri alışagelmış ergen profilinden ve onun beklentilerinden uzaklaştırarak umdukları değil, buldukları sosyal ortamda buldukları/bulabildikleri farklı çizgide devam etmektedir. Nitekim dışarıdan destekleyici eğitim alsalar da resmi belgeleri bulunmaması sebebiyle yüksek eğitimlerine devam edememektedirler. Sıradan gençler gelecek meslek hayalleri kurarken ve geleceğe umutla bakarken, bu gençler ergenliğin yıkıcı içsel süreçlerine karşı olumlu içsel dinamiklerden mahrum kalmaktadırlar ve kendilerini normal toplum akışından izole ederek içe kapanmakta ve benzer durumlardakilerle şiddet eğilimli klikler kurarak kriminal alana doğru kaymaktadırlar. Göç ve şiddet arasındaki ilişkiyi bulgulayan birçok araştırma gençlere çizilen bu sosyolojik kadere dikkat çekmektedir.

Altını çizmek lazım ki bu göçmelerin büyük çoğunluğu direk savaş veya farklı şiddet türevlerine maruz kalmaları sebebiyle ülkelerini bırakıp gelmiştir. Yani travmalı bir kitledir. Şiddete maruz kalmanın getirdiği psikolojik etkilerinden biri de, duruma karşı savunma mekanizması geliştirilerek şiddetin meşrulaştırılması ve bunu norm olarak kabul edilmesidir. Toplumsal boyutuyla ise şiddet benzer sonuç doğurarak toplumda yaygınlaşır ve sıradanlaşır. Nitekim mücadelenin diyalektiğinde mücadele ettiğine benzemek vardır. Mazlumluk zalimliğe gebe, soykırıma uğramış İsrail örneğinde olduğu gibi. İŞİD olgusunu da bir de böyle okumak gerekmektedir. Zira 2003'ten beri uygulanan sistematik kıyımı türlü askeri terimler ve akademik tasvirlerle değersizleştirilen, sıradanlaştırılan, basitleştirilen Irak'ın Sünni kesiminin İŞİD olarak dönmesi sosyolojik katedir. Konudan çok uzaklaşmadan anlatılanların ışığında gençlerin şiddete eğilimli potansiyellerinin geleceklerini yönlendirmede önemli faktörlerden biri olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Nitekim birçok araştırmanın da işaret ettiği gibi benzer sosyal şartlarda olanların ister dini inançları gereği ister Batı öncülüğündeki dünya sosyal düzenine karşı oldukları için bu dezavantajlı gruplardan İŞİD gibi terör örgütlerine katılım

gerçekleşmektedir. Bu katılım gidenlerle sınırlı kalmamaktadır, aynı yoldan geçecek arkadan gelen çocuklar için de yolun sonu bu rol modeline uymaktan başka seçenek sunmamaktadır. Tüm bunlara ek olarak, ergenlik dönemindeki gençlerin içindeki yıkım dürtüleri de hesaba katılırsa bu hem bireysel hem sosyolojik boyutuyla ilgili korkunç tablonun tehlikeli tonlarına işaret etmektedir.

Gençlerin ve çocukların aleyhine işleyen bu sosyolojik sürece ek olarak, bölgede sürekli yaşanan gelişmeler durumu daha da vahim hale getirmektedir. Özellikle Suriye’de son dönemde yaşanan şiddetli çatışmalar ve koalisyon güçlerinin bir yandan saldırmasıyla beraber İŞİD’in insan kaynağı giderek azalıyor ve bu sebeple alternatif yol arayışlarına gitmesiyle bulduğu çözüm, çocuk askerlerdir. Farklı istihbarat birimlerinin raporlarına göre bu askerler yaş aralığı 12-16 yaşa tekabül etmektedir. 1/3 gibi büyük çoğunluğu istişhad, dönüşü olmayan eylemlere yollanıyor. Aynı zamanda yine raporlarda Avrupa’da da benzer eylem hazırlığında olduğu söylenmektedir. Nitekim Türkiye 20 Temmuz 2015’te bundan nasibini almıştır. Gaziantep’teki patlamada çocuğun kendini canlı bomba olarak patlattığı iddiaları zamanla güç kazanmıştır. Yine burada, 2.2 milyon Suriyelinin %55’i 18 yaş altı ergen ve çocuk olduğu, Güvercintepe’deki kapatılan PYD’nin resmi olmayan eğitim kurumunu ve yıllardan beri Başakşehir’de var olan Kafkasyalı göçmen kitesini hesaba kattığımızda karşımıza çıkan manzaranın vahameti ortaya çıkmaktadır.

4. PSİKOLOJİK DURUM

Mülakatlar sırasında üzerinde durulan yukarıda da farklı bağlamlarda ele alınan mesele, bu çocukların göç ve savaş dolayısıyla farklı psikolojik rahatsızlıkları ve kimilerinin psikiyatrik durumu söz konusudur. Çocuk ve ergenler savaşın ruhsal tahribatına karşı savunmasız kalmaktadırlar. Özellikle çocukluk çağında savaş ortamında bulunmuş göçmenlerin neredeyse yarısının anksiyete, posttravmatik stres bozukluğu ve depresyon gibi çeşitli psikiyatrik sorunlardan muzdarip olduğu farklı araştırmacılar tarafından dile getirilmektedir. Direk savaşa maruz kalmış çocuklarda ise psikolojik sorunların somatik semptomları yanı sıra, davranış ve uyku bozukluğu, sosyal izolasyon, nesnesi olan ve olmayan korku, sinirlilik, huzursuzluk, aşırı bağımlılık, dikkat problemleri görülebilmektedir.

Buna ek olarak çocuklar ve gençler en geniş anlamıyla farklı kültüre girdikleri için, yeni karşılaştıkları dünya sebebiyle şok yaşamaktadırlar. Zira bazı davranışları yerli kültürde farklı kodlanabilmektedir. Ek olarak ise yerli kültürü yanlış yorumlayabilmektedir. Bazen dil yetersizliği yanlış anlaşılmalara neden olmaktadır. Özellikle bu tarz gençlerle konuşma sırasında dikkat edilmesi gereken nokta öğrencinin yetersiz kelime dağarcığı onun konuşmasını kaba gösterebilmektedir. Ayrıca öğrenci Türkiye’de önemli olan görgü kuralları açısından yoksun olabilmektedir ve bunun konuşma diline yansıyan tarafları olmaktadır. Örneğin, ‘‘siz’’ yerine ‘‘sen’’ diye hitap edebilmektedir. Burada sözleri bilinçli kaba kullanımıyla yetersiz kelime dağarcığı sebebiyle kaba görünen davranışı ve söylemi ayırıştırmak gerekmektedir. Bunun bir de ortası olan durum var ki, genelde Kafkasyalı gençlerde görülür. Şöyle ki, dil yetersizliği sebebiyle sessiz kalmayı tercih eden genç, konuşmak zorunda kalınca dil yetersizliğini kamufle edebilmek için kaba davranmayı durumu kurtaracak savunma olarak kullanmaktadır.

5. ÇALIŞMA SIRASINDA KARŞILAŞILACAK SORUNLAR-MÜSENNA UİHÖD KARŞILAŞTIRMALI ÖRNEĞİNDE HEDEF KİTLENİN ÖZNELİĞİ

Federasyonumuzun oluşma süreci, çekirdeği ilk önce İHH İnsani Yardım Vakfı bünyesinde bir birim, akabinde SADER ve kurumsallaşma yolunda Bab-i Alem Uluslararası Öğrenci Derneğinin kuruluşuyla Türkiye’de öncesinde bir benzeri olmayan çalışmalarla gelişmiştir. Dolayısıyla metamorfoz geçirerek daha işlevsel yapılara bürünerek yaşamına devam eden bu çalışma kendi misyonu doğrultusunda vizyonunu, çalışma alanını, çalışma metodunu zamanla geliştirerek bir standarta oturtmuş ve konjonktüre, öğrenci profiline göre misyonundan sapmadan yeni yöntemler ve vizyonlar geliştirerek, oluşturarak ilerlemektedir. Türkiye’nin diğer illerindeki ve İstanbul’daki uluslararası öğrenci sayılarındaki artışla beraber hedef kitlesi yurtdışından gelen öğrenciler olan yeni derneklerin kurulmasını zorunlu kılmış bu da kendi sırasında Federasyonun oluşmasını elzem kılmıştır. Bununla dernekler tek çatı altında koordineli ve özerk çalışmalarına devam etmiş, etmektedir. Bu da daha önceki yapılar, İHH Yabancı Öğrenci Masası, SADER ve Bab-i Âlem zamanında küçük yerel folklorik farklılık dışında aynı hedef kitle olan uluslararası öğrencilerle ilgili kazanılmış tecrübeyi, kurumsal hafızayı diğerlerine örnek olması açısından aktarmayı gerektirmiştir. Yani bu aktarım, çalışmayı sıfırdan keşfetmeyi aradan kaldırdığı için yeni kurulan derneklere avantaj sağlamıştır. Aynı minvalde Bab-i Alem Uluslararası Öğrenci Derneği örneğinden ve hatta personel transferiyle kurulan Müsenna Uluslararası İmam Hatipli Öğrenci Derneği benzeri tecrübe ve hafıza üzerinde inşa edilmiştir.

Yukarıdaki uzun betimlemenin amacı, benzer yöntemle, yani Müsenna örneği üzerinden kurulma ihtimali olan Başakşehir Ortaöğretim çalışmasının özneliğine vurgu yapmaktır. Elbette ki var olan ve yapılması planlanan bu iki derneğin benzer tarafları olacaktır ama özellikle unutulmaması lazım ki bu çalışmanın sosyolojik zemini farklıdır.

Bu farklılığın ilki kurulma aşamasındaki ihtiyacın tarihidir. Müsenna Uluslararası Öğrenci Derneği Türkiye Devletinin resmi kurumu Diyanet Başkanlığı tarafından yurtdışından getirilen İmam Hatipli öğrencilere yönelik projeye destek olarak sivil inisiyatifle kurulmuştur. Yani her şeyden önce bu öğrenciler bir plan ve program dâhilinde getirilmektedir ve hamileri Türkiye Cumhuriyetidir. Biraz daha açarsak, hukuki statüleri, sorun durumunda müracaat makamı ve ilgili birim bulunmaktadır. Bunun yanında bu çocuklar nakdi burs, ücretsiz eğitim ve yatakhane gibi iyi derecede sosyal destek almaktadırlar. Aynı okul ortamında psikolog ve pedagog tarafından uzman yardımın yanı sıra kitlesinin görece farkında olan deneyimli hocalar tarafından eğitim görmektedirler. Ayrıca yurt ortamları öğrencilerin yerel kültürel davranış ve düşünce

kodlarına orada çalışılanlar tarafından aşinalık geliştirdikleri için ilk dönemki kültür şokunu absorbe edici ada olma özelliğini sunmaktadır. Ki yukarı sınıftaki soydaşları ve bölgelerindeki akraba topluluklardan gelen öğrenciler sosyal destek sunmaktadırlar. Aynı zamanda Türkiye'deki İmam Hatiplere gelen öğrencilerin profili de çalışmamız açısından farklılık arz etmektedir. Şöyle ki bu öğrencilerin birçoğu geldikleri ülkelerin yerel elitlerinin, üst ve orta düzey bürokratlarının çocuklarıdır. En sıradan durumlarda ülkelerinin sosyoekonomik düzeyi (SED) orta, orta üstü ve orta altı kesimden gelmektedirler. Çocuğun ruhsal düzeni ve ebeveyn tutumlarıyla SED arasındaki müspet korelasyon olduğunu göz önüne alınırsa, durumun çizdiği portre belirginleşecektir.

Öte taraftan, çalışma yapmayı düşündüğümüz öğrenci kitlesi için yukarıdaki kriterler düşünüldüğünde detaylandırılmadan akla gelen ilk kaba fikirler üzerinden bile oluşan manzaranın trajedisi meselenin ciddiyetini ve aciliyetini göstermektedir. Yukarıda baz aldığımız kriterler üzerinden göçmen çocuklar değerlendirmesi raporunun birçok yerinde defaten geçtiği gibi hukuki statüleridir. İsmi vermek istemeyen Başakşehir'deki birçok göçmen temsilcisi ve kanaat önderinin de dediği gibi bu öğrenciler aileleri dolayısıyla resmi oturma izinleri bulunmamaktadır veya okula kayıt olamamaktadır ya da derslere okul yönetiminin inisiyatifiyle yasal olmayan şekilde katılmaktadırlar. Her hâlükârda ise eğitime dair resmi belgeleri bulunmamaktadır. Suriyelilerin durumu biraz daha iyi olsa da onlar için de süreçte hukuki belirsizlik ve kargaşa bulunmaktadır. Göçmen çocukların arasından okula devam edebilenler ise farklı sorunlarla boğuşmaktadır. Zira ne okullarda bu özel kitleye özgü düzenleme yapılmış ne de oluşabilecek sorunlarda müracaat edilecek hukuki ve sosyal destek uzmanı bulunmaktadır. Okul ziyaretleri sırasında da görüldüğü gibi hem okul yönetimi hem okulun öğrencileri uluslararası öğrencilere yabancı kalmaktadır. Tabii belirtmek lazım ki bu okulların iyi niyetini sorgulamak değildir. Zira birçokları bireysel inisiyatif olarak soruna çözüm getirmek istemiş ama teknik altyapı, tecrübe ve uzman eksikliği sebebiyle çaresizce çalışmayı yarıda bırakmıştır. Bu bağlamda okullar tarafından verilen ve yarım kalan ek Türkçe dersleri örnek gösterilebilir. Yani bu çocuklar gereken sosyal destekten yoksun kaldıkları gibi okul ortamı ruhsal dengelerini bozacak, kognitif ekonomileri için yük oluşturacak sorun kümeleriyle doludur. Zengin göçmen kesimin de mevcut olduğunu belirtmekle beraber göçmen ailelerin büyük çoğunluğu sosyoekonomik piramidin en altında yer almaktadırlar. Sağlık, beslenme ve başka alt başlıklardaki temel ihtiyaçların yoksunluğuyla boğuşmaktadırlar. Bunun yanında üstteki gruptan farklı olarak kültür farklılığı sorununun yanında mevcut fiziki ve sosyal şartlarının getirdiği dezavantajlar sebebiyle sosyal ve psikolojik problemlerle boğuşmaktadırlar. Zaten bu öğrencilerin içinde psikiyatrik durumda olanlar ve psikolojik desteğe ihtiyaca olanlar

bulunmaktadır. Bilinmesi gereken bir not daha; göçmen öğrenciler kendi ülkelerindeki etnik, politik ve dini sorunları kendileriyle Türkiye'ye taşımaktadırlar veya yerli politik ve sosyal atmosferden etkilenerek lokal gruplara ve ideolojilere angaje olabilmektedirler. Örneğin, Kürt kökenli Suriyelilerin PKK'ya eğilim göstermeleri veya Irak Türkmenlerinin milliyetçi yapılara yönelmeleri gibi. Özellikle bu konu, ileride Türkiye'nin iç ve dış güvenliği ve istikrarı için potansiyel tehlike arz eden ciddi meselelerdir. Sorunun çözümü adına herkesin etrafında birleşebileceği ortak değer ve bilinç oluşturulmalıdır.

Yukarıdaki tablo bize bir daha çalışmanın yürüteceklerin dikkat etmesi gereken noktaları ve kendilerinde olması gereken yeterlilik ve yetkinliğe dair temel düzey ihtiyaçları göstermektedir.

6. ÖĞRENCİLERLE NASIL İLİŞKİ KURULMALI- PEDOGOJİK YAKLAŞIM, DEĞERLENDİRME ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Öncelikle yukarıdaki iki başlıkta anlatıldığı üzere bu çocuklarda güvensizlik, içe kapanma, ani sinir patlamaları, kaygı, depresyon gibi standart çocuk durum ve davranışlarından sapma olabilir. Bu sebeple kurumun hem görevlileri hem gönüllüleri muhatap olduğu kitleyi tanımalı ve buna yönelik gerekli kısa zamanlı ve yoğunlaştırılmış eğitim almalıdırlar. Yeryüzü Doktorlarına bu konuda başvurabilir bir adrestir. Bunun yanında özel ilgiye ihtiyaç duyulan kitleye yerel kültürel normları bilen ve en önemlisi çocukları kendilerini rahatlıkla ifade edebileceği kurum görevlileri gerekmektedir. Zira sorunlarla sorunların çözülme süreci arasında duran en temel engel dildir. Yalnız ve ancak dil sorunu halledildikten sonra kalıcı ve sağlıklı çözüm getirilebilir. Problemin hallindeki ilk adım yerel dil konuşan birisinin (bizim durumumuzda bu Arapça ve Rusçadır) olmasıysa eğer diğeri ise çocuk ve gençlerin Türkçe öğrenmesidir. Nitekim Türkçe sosyalleşmeye başlamanın ilk adımındır. Ama bu yaşta ve bu sosyal şartlarda yaşayan gençlerin ve çocukların dikkat, odaklanma sorunları da olduğu dikkate alınır, klasik yöntemlerle eğitim ve öğretimde başarılı olmak zor olacağı anlaşılacaktır. Dolayısıyla özellikle okulların tatil olduğu yaz ve kış aylarında sosyal etkinliklerin eşlik ettiği Türkçe ve diğer eğitim kampları faydalı olunacağı düşünülmektedir.

Sosyal etkinlikler belki de çocuklarla iletişim kurmada kilit araç olacaktır. Çocuklara öncelikle çocuk olduklarını hatırlatmak lazım. Bunu hissedecekleri ortamlar yaratmak ve organizasyonlar düzenlemek lazım. Zira hem sosyal şartların ağırlığı ve hem bu şartların ağırlığı sebebiyle ailelerin çocukların vicdanlarına iradelerinin kaldıramayacağı yükü yükledikleri için bu küçük insanların zaman zaman hayatın acımasız akışında çocuk olma molalarına ihtiyaç duymaktadırlar. Yalnız burada dikkat edilmesi gereken diğer nokta bu etkinlikler ve ortam, buldukları sosyal zeminle radikal geçiş çizgisi oluşturmamalı. Ne yazık ki, çocukların zamanlarının geri kalanını dernek ve eğlence yerlerinin standartlarının çok altında yerlerde yaşamaktadırlar. Böylelikle bu sosyal alanlar arasındaki geçişi yumuşatmak, alanlar arasındaki farklılığın uçurum boyutlarında olmaması ve bu dengeyi gözeterek aslında çocukların ruhsal dengesini koruyoruz.

Diğer bir başlık, dernek görevlilerinin sadece çocuklar ve gençlerle değil aynı zamanda onların aileleriyle muhatap olacaklarını unutmamaları, unutmamamız lazım. Bu başlı başına ekstra sorun yaratıcı durumdur. En temel olan mesele, daha önce farklı STK'ların sahada deneyimledikleri problem, ailelerin çocuklarını şantaj enstrümanı olarak kullanmasıdır. Şöyle ki, daha önceki örneklerde de görüldüğü gibi ihtiyaç sahibi birine iyi niyetlerle yapılan nakdi yardımlar sonradan

aileler arasında tartışma, kıskançlık ve hatta dernek merkezlerinde kavgalara varıncaya kadar ciddi sorunlar oluşturmaktadır. Kızgınlığının ifadesi olarak da çocuklar kurumlardan alınabilir veya kısmi ve tamamen yasak getirebilir. Bu ve birçok oluşabilecek benzer çalışmanın birincil hedefi arasına girmeyen ihtiyaçlar, kurulması planlanan dernek merkezinde nakdi yardım yapılmamalı. Hele Altınşehir, Güverçintepe ve Şahintepe gibi negatif şöhreti olan bölgelerde benzer yardım çalışması derneğin çapı ve temsiliyetindeki yetersizliği dolayısıyla daha önce yaşanmamış trajik tecrübeleri oluşturabilir.

Hem yukarıdaki söylenelemler hem Başakşehir'deki farklı kurum görevlileriyle yapılan görüşmeler sebebiyle dernek merkezinin Kayaşehir'de açılması çok daha işlevsel karar olacaktır. Zira 4.ve 5.etaplar zengin göçmenlerin ikamet ettiği bölge olduğu için bu kesim çocuklarının sorunlarını kendileri çözebilmektedir.

Son olarak ise ilçedeki okullara devletle ortak proje düzenleyerek göçmen çocuklarla ilgili okul yönetimine yönelik alandaki uzmanlar tarafından paket kurslar verilebilir. Bununla okullardaki göçmen çocuklara ve sorunlarına yönelik dikkat çekilip onlar için daha sevilir ortam yaratılabilir. Ayrıca her sene Başakşehir'de düzenlenen ramazan etkinliklerinde bu kitleye yönelik çocuklar üzerinde kamuoyu çalışması yapılabilir.

7. MÜLAKATLAR

7.1. Aliye İzzetbegoviç Anadolu İmam Hatip Lisesi

İlçedeki uluslararası ortaokul ve liseli öğrencilerin sorunlarının araştırmasının bir sonraki durağı Kayaşehir'deki Aliye İzzetbegoviç Anadolu İmam Hatip Lisesi oldu. Okul müdürü Fatih Durgut Beyle görüşme sırasında ders arasında lisede Çeçenistan'dan, Suriye'den, Cubiti'den, Çin'in Sincan bölgesinden eğitim gören uluslararası imam hatipli öğrencilerle görüşme ve konuşma ve sorunları birinci kaynağından teyit etme fırsatı oldu. Hem müdür beyin hem öğrencilerin üzerinde durdukları ortak en temel sorun dil yetersizliğidir. Hatta birçok uluslararası öğrenci sayısal bölümler tercih etmektedirler ve bazı sınıflarda bu sebeple uluslararası öğrenci sayısı Türk öğrenci sayısını geçmektedir. Nitekim bu sorun daha aşağı sınıflarda dışarıdan derslere ilgisizlik, sosyal uyumsuzluk gibi görünen ciddi eğitim sıkıntılarını neden olmaktadır. Ama son sınıfa gelen öğrenciler hem üniversiteye hazırlık dönemi heyecanı ile hem artık eskiye nazaran Türkçeyi daha iyi bildikleri için derslere karşı ilgili olmaktadır. 48 farklı ülkeden öğrencisi bulunan okulun müdürü Fatih Bey, uluslararası öğrencilerin yarısından fazlasını kural dışı olarak tanımlamaktadır. Zira ziyaret sırasında gözlemlenen aynı olguyu daha farklı şekilde tanımlanabilir. Daha aşağı paragraflarda bu konuya tekrardan dokunulacağı üzere sorun kültürel farklılığın yerel değerlerden referansla kodlanmasından kaynaklanma faktörü üzerinde durulacaktır. Fatih Beyin görüşme sırasında üzerinde durduğu diğer önemli nokta Başakşehir merkezden, yani etaplardan uzaklaştıkça denetimin azalması ve Şahintepe, Güvercintepe ve Altınşehir gibi ilçe sınırları içinde olan bölgelerde resmi eğitim statüsü olmayan okulumsu kurumların türemesidir. Bunların birçoğu gerçekten eğitim faaliyetlerine odaklansa da özellikle yukarıda bahsi geçen bölgelerde PKK'nın Suriye kolu PYD'nin ve DHKP-C gibi terör örgütlerin eğitim çalışmaları adı altında eleman kazandırma yapılanmaları yürütmektedir. Örneğin daha birkaç hafta önce devlet PYD'ye bağlı olduğu belirtilen ve Alman Vakıfları tarafından mali destek sağlanan bir yapı devlet tarafından kapatılmıştır.

7.2. İBB Akşemsettin İmam Hatip Ortaokulu

Başakşehir’de planlanan ortaöğretim çalışması açısından direk hedef kitle olma özelliği taşımasa da üç yıl sonraki ana kitleyi oluşturacak olması sebebiyle İBB Akşemsettin İmam Hatip Ortaokulu Müdürü Mehmet Taburdemir Beyle okuldaki uluslararası öğrencilerin sorunları üzerine görüşüldü. Kendisinin verdiği bilgiye göre okulda 200’e yakın uluslararası öğrenci bulunmakta. Bunların 53’ü Suriye uyruklu, 25’i Iraklı ve geriye kalan 107’si ise dünya geneli diyebileceğimiz geniş bir yelpazeden gelmektedir. Yine aynı şekilde burada da en temel sorun Türkçe dil yetersizliği olarak karşımıza çıkmaktadır ve yaşlarının küçüklüyü sebebiyle öğrencilerde içlerine kapanma gibi sosyal izolasyon, depresyon belirtileri ve umutsuzluk gibi örüntülerle karşılaşmaktadır. Mehmet Bey’in ilahiyat mezunu olması sebebiyle Arapça bilmesi bizzat şahit olduğu durumda öğrenci yanına ağlayarak gelerek derslerde hocayı çok anlamak istediğini ama anlayamadığını belirtmiştir. Müdür Bey’in belirttiğine göre öğrenciler okulda Arapça konuşan birini görünce çok mutlu oluyorlar. Okulun ücretsiz ek Türkçe kursu vermesine karşın anlamamaları sebebiyle derse katılım düşüktür. Taburdemir’in dikkatini çeken bir diğer olay, Iraklı(Türkmen) öğrenciye iyi Türkçesi sebebiyle nedenini öğrenmek için sen Arap mısın diye sorunca sert bir tepkiyle karşılaşması olmuştur. Burada üzerinde durulması gereken nokta öğrencilerin savaş nedeniyle terk ettikleri ülkelerindeki politik, dini ve etnik zemindeki çatışmaları kendileriyle Türkiye’ye taşımış olmalarıdır.

7.3. İsmi vermek istemeyen STK Başkanı

Kurulduğu yıldan beri Kafkasyalı ağırlıklı olmakla beraber Post-Sovyet Cumhuriyetlerinden gelen sığınmacı, göçmen ve mültecilerle ilgilenen dernek özellikle Başakşehir ilçesindeki bu kitleye odaklanmış ve çalışmalar yürütmüştür. Aynı zamanda benzer sorunları gündem ettikleri için özellikle Kafkasya'daki 90'lı yılların ortalarından itibaren süren savaş ve/veya savaş bağlantılı politik sebeplerle Türkiye'ye sığınmak, göçmek ve iltica etmek durumunda kalmış yetim, yurtsuz çocuklara yönelik eğitim ve öğretim çalışmaları yürütmektedirler. Nitekim konuşma sürecinde belirtilen nokta, her şeyden önce bu çocuklar normal şartlarda yaşamamaktadır ve bunun yanı sıra ya savaş ortamında ya da ülkelerindeki mevcut siyasal rejimlerin şiddetine direk ve/veya dolaylı maruz kalması sebebiyle ülkelerini bırakmış gelmiş travmalı kitledir. Bu travma olgusu sadece yakın dönem savaşa maruz kalmış çocuklar değil aynı zamanda 15 sene öncesinden savaş dolayısıyla göç etmiş dünün çocukları bugünün yetişkinlerinde görülen hem somatik hem ruhsal boyutlu izleri, deformasyonları olan bir durumdur. Ayrıca vurgu yapılan diğer nokta aynı zamanda uzmanlar tarafından belirtilen nesiller arası aktarılan Posttravma durum ve davranış kümeleridir. Olgu, aynı zamanda şiddet olgusunu ve bunun nesiller arası aktarılma meselesin gündeme getirir ki, bu, bugün Rusya'da görülen Kafkasyalı kriminalleşmiş çete ve grupların sosyolojik, sosyopsikolojik ve psikolojik izahını vermektedir. Aynı zamanda aynı bağlamda konuşma sırasında belirtilen paralel konu sosyal durumlarının yetersizliği, hukuki belirsizlik ve bu iki sebep dolayısıyla hem sonuç hem sonraki işleyen süreçte neden olarak ortaya çıkan eğitimsizlik mülteci, göçmen ve sığınmacı gençleri İŞİD'in ağlarına itmektir. Başkan ayrıca ekliyor, bu sorun oraya gitmekle de bitmiyor. Giden gençler geride kalanlar için bir rol modeli olarak kalmaktadır. Nitekim Psikanalitikparadigmada çok yoğun işlenen baba'nın çocuk ruhsallığını yapılandırıcı temel dinamiklerden biri ve rol modeli olması sebebiyle babalığın imgesel temsili bu örnekler çerçevesinde oluşması konusu bu durumun metapsikolojik boyutuna açıklama getiriyor. Yani zamanla oluşan kısır döngüye dönüşen/dönüşmüş mekanizmadan bahsediyoruz. Özellikle kendilerinin yaptığı dini eğitim, destekleyici okul dersleri, sosyal aktivitelerle gençlere alternatif gelecek kurmak çalışmalarına benzer organizasyonları yapmak için diğer STK'ları da alana davet etmektedirler. Bu anlamda çalışma yapmak isteyen kurumlara bölgedeki durumun kendisine haslığını altın çizen dernek yetkilisi, hem sorunların tespiti hem çalışmanın stratejisini belirlemek açısından bu çocukların aile yapılarına ve ilgi alanlarına dikkat edilmesi gerektiğini söylemektedir. Zira dini uygulamalar ve kendilerine has kültürel normlar sebebiyle bazıları üvey baba veya aynı annenin farklı kocalardan doğan çocuklarıdır. Ayrıca Kafkasya başta olmak üzere Orta Asyalı çocukların spor yapmaya ilgisi olduğu üzerinde durulan noktalardandı.

7.4. Milli Eğitim Bakanlığı Başakşehir İlçe Müdürlüğü

Sadece 2015 yılından beri ilçenin Milli Eğitim Bakanlığına ait okullarına kayıt yaptıran öğrenci sayısı 2500 kişiye yaklaşmaktadır. Bunların ülke dağılımları daha tam netleşmemiştir, bu sebeple bu konuda sayıdan başka bilgi verilememektedir.

Öte yandan yukarıdaki 2500 okul düzeyindeki uluslararası öğrencinin dışında İlçe Eğitim sisteminde resmi kayıtlı dünya genelinden 422 lise öğrencisi ve 2913 e-okul'a kayıtlı Suriyeli öğrenci bulunmaktadır. Bu 422 kişilik lise çağındaki resmi kayıtlı öğrencilerin ülkelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir

NO	ÜLKE	SAYI
1	BEYAZ RUSYA	125
2	ÖZBEKİSTAN	64
3	IRAK	60
4	ÇEÇENİSTAN	43
5	MISIR	31
6	AZERBAYCAN	21
7	FİLİSTİN	18
8	KIRGIZİSTAN	9
9	TACİKİSTAN	7
10	KAZAKİSTAN	6
11	İSVEÇ	5
12	ÇİN	5
13	AFGANİSTAN	4
14	ÜRDÜN	4
15	TÜRKMENİSTAN	4
16	UKRAYNA	4
17	GÜRCİSTAN	3
18	İRAN	3
19	MOLDOVYA	2
20	SUDAN	2
21	LÜBNAN	2
TOPLAM		422

Bunun yanında e-okula kayıtlı 2913 Suriyeli öğrencinin 312'si Liseli, 691'i ortaokullu ve yaklaşık 1900'ü ilkokullu ve geriye kalan 10'u anaokullu olacak şekildedir.

Ayrıca toplamda 1497 Suriyeli Geçici Milli Eğitim Kurumlarına kayıt olmuş ve bunun da 200 tanesi liseli öğrencidir.

Bununla Başakşehir ilçesinde resmi kayıtlara geçmiş ve bizim ulaşabildiğimiz öğrenci sayısı 6612 ve dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

NO	KAYIT TÜRÜ	SAYI
1	RESMİ KAYITLI AMA ÜLKE DAĞILIMI OLMAYAN	2500
2	E-OKUL'A KAYITLI SÜRİYELİ	2193
3	GEÇİCİ MİLLİ EĞİTİM KURUMLARINA KAYIT OLMUŞ SURİYELİ	1497
4	DÜNYA GENELİNDEN GELEN LİSELİ ÖĞRENCİ	422
TOPLAM		6612

Başakşehir ilçesinde MEB okullarına resmi kayıtlı 6612 uluslararası öğrencinin 934'ü Lise düzeyinde eğitim görmektedir. Dağılım ise aşağıdaki gibidir.

NO	LİSELİ KAYIT TÜRÜ	SAYI
1	DÜNYA GENELİNDEN GELEN LİSELİ ÖĞRENCİ	422
2	E-OKUL'A KAYITLI SÜRİYELİ	312
3	GEÇİCİ MİLLİ EĞİTİM KURUMLARINA KAYIT OLMUŞ SURİYELİ	200
TOPLAM		934

Ortaöğretim çalışması için direk hedef kitlesi olarak 934 liseli öğrencinin yanında e-okul'a kayıtlı Suriyeli 691 ortaokul öğrenci bulunmaktadır. Bunun yanında elimizde kesin bilgi olmadığı için e-okul'a kayıtlı genel Suriyeli öğrenci grubunun içindeki ortaokullu oranının aynısı Geçici Milli Eğitim Kurumlarına kayıtlı Suriyeli öğrenci grubuna benzediğini varsayıp bu kitleye uygularsak tahmini Geçici Milli Eğitim Kurumlarına kayıtlı 470 civarında ortaokullu Suriyeli

öğrenci olduğunu söyleyebiliriz. Yani en geç üç sene sonra bu ortaokullu öğrenci kitlesi liseli öğrenci olarak 1162 sayısı ile hedef öğrenci kitlesine dönüşecektir.

Yine e-okul'a kayıtlı Suriyeli 1900 ilkokullu öğrencinin yanı sıra elimizde kesin bilgiler olmadığı için e-okul'a kayıtlı genel Suriyeli öğrenci grubunun içindeki ilkokullu oranının aynısı Geçici Milli Eğitim Kurumlarına kayıtlı Suriyeli öğrenci grubuna benzediğini varsayıp bu kitleye uygularsak tahmini Geçici Milli Eğitim Kurumlarına kayıtlı 970 civarında ilkokullu Suriyeli öğrenci olduğunu söyleyebiliriz. Yani sekiz sene sonra bu ilkokullu öğrenci kitlesi liseli öğrenci olarak 2870 sayısı ile hedef öğrenci kitlesine dönüşecektir. Yani bu demektir ki, Başakşehir'de yapılacak çalışma ilerideki 10 seneyi kapsayacak bir plan ve strateji geliştirilmelidir. Proje bir nesille muhatap olmalıdır.

Tabii, yukarıdaki tahminler Suriye'deki yeniden sıcak çatışmanın ani ve beklenmedik şekilde alevlenmesi dolayısıyla göç dalgasının başlaması veya tam tersi savaşın bitmesi durumunda tersine göçün yaşanması veya ekonomik gelişmeler nedeniyle gene farklı il ve ilçelere göç yaşanabilme gibi ihtimalleri göz önünde bulundurulamayacak değişkenler ışığında yazılmamıştır. Sadece olağan gelişecek gelecek adına tahmini senaryodur.

Özetle, tasnif edilememiş 2500 öğrencileri dışarıda tutarsak, **6612** resmi kayıtlı öğrenciden şuan çalışmanın hedef kitlesinde **934** liseli bulunmaktadır. Unutulmamalıdır ki, bunlar sadece resmi kayıtlı öğrenci verileri üzerinden elde edilmiş sayıdır.

Başakşehir'deki yabancı uyruklu vatandaşların kanaat önderi veya büyük olarak gördükleri insanlarla görüştüğümüzde özellikle Orta Asya ve Kafkasya ağırlıklı olarak Post-Sovyet ülkelerinden gelenler için bu sayıların çok eksik kaldığını altın çizerek belirtirler. Zira, birçoğu resmi oturum izni olmayan kaçak durumundaki ailelerin çocukları ya bu sebeple okula gidememektedir ya da okul yönetimi müsaade ederse kaçak şekilde derslere devam etmektedir. Bu da öğrencinin eğitim aldığına dair hiçbir resmi evrakının olmaması demektir.

KATKILARINDAN DOLAYI TEŞEKKÜR

Bu raporun oluşmasında önemli katkılarından dolayı UDEF-Uluslararası Öğrenci Dernekleri Yürütme Kurulu üyesi, Başakşehir Çınar Koleji Müdür Yardımcısı Musap Deniz Yıldırım Bey'e, Yavuz Bays Bey'e, İHH Başakşehir teşkilatından Duhan Demircioğlu Bey'e, Aliya İzzetbegoviç Anadolu İHL müdürü Fatih Durğut Bey'e, Akşemsettin İHO Müdürü Mehmet Taburdemir Bey'e, Başakşehir Bilgievleri Koordinatörü Zekeriya Özberk'e, isimlerini vermek istemeyen Kafkasyalı ve Orta Asyalı göçmen, bu bölgeye yönelik çalışma yapan STK temsilcilerine ve raporun tahsisini yapan Mehmet Şirin Çebe Bey'e derin teşekkürlerimizi sunuyoruz.

2 Kasım 2016

Başakşehir

UDEF-Akademik Çalışmalar Koordinatörü

Zaur BEYOĞLU